

Dream of Philosophication

Globalizacja nie kojarzy się dobrze. A jednak stoi za nią jakaś tęsknota. Za wspólnotą, za jednością (*hen?*), za zgodą? Może za zburzeniem granic? Za *interminabilis possessio* (w dobrym sensie), podszytą pragnieniem bliskości i uczestniczenia (tak, *participatio*) w tym co pozostali.

Sny te realizują się lepiej lub gorzej w ramach różnych wielkich projektów odwołujących się do tego, co wspólne. Lecz dzisiaj – także w czymś większym. Czymś, co nas (w Polsce, Europie, na świecie) łączy w bliskości z naszymi braćmi z Ukrainy, co każe mówić „nie” rosyjskiemu agresorowi, co skłania naszego przyjaciela mieszkającego na terenie „imperium”, by w pierwszych dniach wojny napisał do nas, że nienawidzi oficjalnej rosyjskiej polityki, że zawsze potępiał reżim Putina i brzydził się gangiem FSB, który uzurpował sobie władzę w jego kraju, i że chciał po prostu podzielić się swoimi emocjami. Co zarazem powoduje, że nie rozumiemy, gdy biskup Rzymu, lecz jednak z Argentyny, nie mówi stanowczo złemu, że robi źle. Co sprawia, że wierzymy i bez większych kłótni, w głębokim przekonaniu zgadzamy się, że nasza postawa nie wypływa z zachodnio-imperialnego myślenia, lecz że chodzi nam o prawdę, która wyzwała i bez której nie sposób oddychać.

A czy częścią tego (a może głównym nerwem) nie jest łącząca nas *Philosophitas* i podsycana przez nas przez wieki z głębi serc (czy trzewi – *ab imis visceribus*) – *philosophication*? Tu gramy do jednej bramki. Tu się spotykamy, tu też pozytywnie wyzyskujemy globalizację – nadając jej ludzki wymiar, bo tchniemy w nią ducha – zbliżamy się do siebie, by razem filozofować, czyli wytrwale podążać ku mądrości.

Sen ten realizował założyciel naszego czasopisma prof. Witold Mackiewicz, który odszedł pod koniec tej zimy, 17 lutego 2022 roku, pozostawiając nam wielkie dziedzictwo i misję. Wdzięczni Mu za to, staramy się ją dalej wypełniać. Numer ten rozpoczynamy od wspomnienia o ś.p. Profesorze, zachęcając zarazem Czytelników do powrócenia do poświęconego Mu numeru specjalnego z 2016 roku (<http://www.edukacja-filozoficzna.uw.edu.pl/nr-specjalny/>).

Wspólnoty w filozofowaniu sami dopiero co doświadczyliśmy w naszej redakcji, już nie dzięki spotkaniom online, lecz tym przy wspólnym stole. Mimo burzliwych czasów w ciągu ostatnich tygodni odwiedziło nas kilku nowych zagranicznych członków redakcji. Najpierw Andrea Vestrucci i Goran Rujević. Przyjechali specjalnie, by współorganizować naszą konferencję „Philosophical Schools After 1950”, która odbywała się 9–10 maja i która ma zaowocować przyszłym numerem na ten właśnie temat. Zjawił się u nas ponadto Max Urchs, członek naszej rady programowej, który wygłosił na tej konferencji referat. Potem członkinie redakcji Irene Binini i Caterina Tarlazzi, które przyjechały na XXIII European Symposium on Medieval Logic and Semantics, zorganizowane na naszym wydziale 27–29 czerwca. Po wakacjach mamy zaś nadzieję spotkać w Polsce Jensa Lemanskiego, a także członkinię rady Italę D’Ottaviano.

Świat nam się wtedy kurczy, a my możemy razem świętować filozofię. Tu jednak pojawia się moralizatorskie pytanie. Czy wtedy nadal jesteśmy filozofami, czy już tylko filo-filozofami. Nie miłośnikami mądrości, lecz miłośnikami filozofii – miłośnictwem mądrości? Warto na to uważać – niech w nas trwa pragnienie głębi. Jestem przekonany, że to ono nas nadal porusza i póki tak jest, nasze filozofowanie jest żywe i szczerze, a wspólne świętowanie – prawdziwe, dobre i piękne.

Niech również ten numer i zawarte w nim artykuły będą częścią tego święta, w którym łączą się różne podejścia do filozofii. Zaczynamy od prawnych regulacji dotyczących etyki sztucznej inteligencji, potem koncentrujemy się na zagadnieniach sztuki i objawienia. Po nich następuje seria tekstów z zakresu historii filozofii, z których jeden skupia się na analizie logicznej dowodu Anzelma. Kolejne artykuły poruszają zagadnienia z zakresu: teorii działania (słaba wola), filozofii egzystencjalnej (sytuacje graniczne partnerek żołnierzy wyjeżdżających na misje wojskowe) czy filozofii cywilizacji (rozważania dotyczące współczesnej Rosji). Wreszcie, prezentujemy artykuł poświęcony zastosowaniu metody zintegrowanego kształcenia przedmiotowo-językowego (CLIL) do nauczania filozofii w języku angielskim na poziomie liceum. Numer domykają aż cztery recenzje książek.

Inspirując się zaproponowanymi tu tematami, celebруем więc owo święto, nieco szalone, jak noc świętojańska, a zarazem dobre, bo czerpiące z głębi. Niech się spełnia to, co się śniło tak wielu filozofom – nie krótki sen nocy letniej, lecz trwały i realny *dream of philosophication*.

Redaktor naczelny

Okolice nocy świętojańskiej 2022